

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 30. 4. 2026. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „(FOTO) Cenzolovka pod patronatom Verana Matića targetita medije i promovise lažnu državu Kosovo“, objavljenim 27. marta 2026. godine, portal „Užice oglasna tabla“

1.prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2.prekršio je tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara/novinarki da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

3.prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) o obavezi novinara/novinarki da konsultuju što više izvora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Veran Matić, predsednik Upravnog odbora Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM) i član Stalne radne grupe za bezbednost novinara, podneo je žalbu protiv više medija, među kojima je i portal „Užice oglasna tabla“, a koji su, kako je naveo, preneli tekst u kojem se iznosi niz neistina i neosnovanih optužbi, bez ikakve mogućnosti da se čuje „druga strana“, čime mu je narušena reputacija. Više medija objavilo je identičan tekst gde se u naslovu iznosi laž da je Cenzolovka pod patronatom žalioca. „Ne ograđujem se od ovog značajnog profesionalnog i važnog medija, ali poznato je da nemam nikakve institucionalne veze sa Cenzolovkom. U prvoj rečenici nastavlja se u istom stilu da ja putem svojih glasila promovisem lažnu državu Kosovo. I tako dalje. Direktno obraćanje meni u poslednjoj rečenici shvatam kao pretnju u okviru koje su upakovane sve laži prethodno izgovorene i shvatam ih kao kontinuitet kampanje pretnji od strane Centra za društvenu stabilnost od kada

je napravljen propagandni uradak Zlo doba 2, koji je sa propratnim tekstom distribuiran kroz 25 portala sa vlasnistvom koje je blisko ovom Centru, a o čemu je već Komisija za žalbe donela svoje mišljenje”, naveo je, između ostalog, u žalbi.

Advokat privrednog društva „Zaple media group doo Novi Sad“, koje je izdavač medija „Užice oglasna tabla“, naveo je u odgovoru na žalbu da je tekst preuzet sa portala „NS uživo“, te da ničim nije prekršen Kodeks. Istakao je Matić ima nesporn uticaj na Cenzolovku, što ni sam ne negira, dok u žalbi ne negira ni da se zalaže za lažnu državu Kosovo. Istakao je i da promovisanje lažne države Kosovo treba posmatrati u širem kontekstu, te da se, u slučaju žalitelja, na osnovu informacija do kojih su došli istraživački novinari, to sastoji u njegovoj povezanosti sa Džordžom Sorošem, stranim ambasadama i organizacijama poput USAID-a. Advokat ističe, između ostalog, da je Veran Matić još dvedesetih uspostavio bliske kontakte sa britanskim diplomatama u našoj zemlji, kao i sa predstavnicima BBC-a i u tom kontekstu se sastao sa Mišom Glenijem, „za koga se vezuje inicijativa da bude angažovan kao savetnik Džordža Soroša”. Navodi i da je tokom devedesetih Matić više puta odlazio u SAD, pod pokroviteljstvom Fonda za otvoreno društvo Džordža Soroša i to sa Vetonom Suroijem, koji je propagandista ideje nezavisnog Kosova i OVK. Sredinom 2000. je bio angažovan na pružanju finansijske pomoći albanskim medijima na Kosovu i Metohiji i time je direktno podržavao separatizam i podrivao ustavni poredak Srbije. Zatim, ugostio je Demaćija u Beogradu, sastajao se sa Hašimom Tačijem, dogovarao obojenu revoluciju sa ambasadorom Albanije u Beogradu 2016.....

Članovi Komisije za žalbe ukazuju na to da se žalba odnosi na sedam medija, koji su istog dana objavili identične tekstove i sa istim naslovima, pa se ovi tekstovi ne mogu posmatrati pojedinačno, nego kao deo medijske kampanje protiv žalioca sa ciljem njegove diskreditacije. Sporni tekst, po oceni Komisije, nema nikakvu informativnu vrednost, niti je zasnovan na činjenicama, već je reč o iskonstrusanoj priči kako bi se žalitelj predstavio u negativnom svetlu.

Zbog toga je Komisija saglasna sa tvrdnjama žalitelja u vezi sa prekršajem tačke 3 Poglavlja V, koja se odnosi na nanošenje štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i zlonamerno narušavanje reputacije osobe o kojoj se izveštava, što je po mišljenju Komisije, bio i glavni razlog za objavljivanje spornog sadržaja.

Mapa koja je objavljena na Cenzolovci upotrebljena je u tekstu za optužbe na račun podnosioca žalbe, iako čitaocima nisu ponuđene nikakve informacije koje bi ga povezale sa objavljenim sadržajem. Već u naslovu teksta se kao nesporna činjenica ističe da je portal pod njegovim patronatom, a u tekstu da je reč o njegovom mediju, bez ikakvog obrazloženja na koji način je medij čiji je izdavač Fondacija Slavko Ćuruvija pod Matićevim „patronatom”. Na osnovu objavljene mape se potom izvodi zaključak da Cenzolovka promoviše lažnu državu Kosovo (jer su mediji o kojima Cenzolovka piše predstavljeni na mapi bez Kosova i Metohije), odnosno da tu lažnu državu promoviše Veran Matić, budući da je reč o „njegovom mediju”.

Ovakav tekst je u suprotnosti sa elementarnim principima novinarske profesije, koji, između ostalog, obavezuju novinare da iznose tačne i proverene informacije i da izveštavaju nepristrasno, da moraju da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose i komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i da ne smeju da objavljuju klevete i glasine.

Po mišljenju Komisije prekršena je i odredba Kodeksa koja propisuje da novinari moraju da konsultuju više izvora. U ovom slučaju, ne samo da žalitelj nije pozvan za izjavu, nego nije naveden nikakav drugi izvor za osnovnu „informaciju” da „Cenzolovka pod patronatom Verana Matića promovise lažnu državu Kosovo”.

Komisija smatra da je i odgovor redakcije u kojem se daje „širi kontekst” takođe zasnovan na pretpostavkama, nagađanjima, glasinama, koje se parafraziraju kao „navodi do kojih su došli istraživački novinari”.

Komisija posebno ukazuje i na to da ovakvi tekstovi, koji nemaju nikakve veze sa profesionalnim novinarstvom, ne samo da nanose štetu žaliocu i njegovom ugledu, već mogu biti i veoma opasni po njegovu bezbednost, s obzirom na to za šta se sve, bez dokaza, optužuje.

Beograd, 30. 4. 2026.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović